

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO W GIMNAZJUM IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW W BACZYNIE

1. ZAŁOŻENIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) ma na celu skoordynować ogół działań podejmowanych przez szkołę, rodziców oraz współpracujących ze szkołą instytucji, aby przygotować młodzież do podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia oraz planowania kariery zawodowej. Głównym jego celem jest stworzenie uczniom najbardziej sprzyjających warunków do efektywnego poruszania się na rynku edukacyjnym, podjęcia świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi kształcenia oraz zaistnienia na rynku pracy. Działania określone w WSDZ umożliwiają uczniom uzyskanie informacji edukacyjnych z zakresu szkolnictwa oraz lokalnego rynku pracy, rozwijają świadomość własnych predyspozycji, uzdolnień, posiadanych umiejętności i zainteresowań oraz pomagają zdobyć wiedzę i umiejętności potrzebne do podjęcia najlepszych decyzji w wyborze szkoły i zawodu

2. PODSTAWOWE POJĘCIA:

- **PORADNICTWO ZAWODOWE** - Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.
- **ORIENTACJA ZAWODOWA** - Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.
- **DORADZTWO ZAWODOWE** - Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.
- **DORADCA ZAWODOWY** - Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

- **INFORMACJA ZAWODOWA** - Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.
- **INFORMACJA EDUKACYJNA** - Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.
- **ZAWÓD** - Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.
- **WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA** - Ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

3. CELE WYWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Rozwijanie w uczniach umiejętności samopoznania, analizy swoich mocnych i słabych stron.
- Planowanie własnego rozwoju.
- Kształtowanie świadomych decyzji o wyborze szkoły i zawodu oraz przygotowanie do wyboru odpowiedniej drogi kształcenia.
- Zachęcanie uczniów do poznawania różnych grup zawodowych.
- Prowadzenie indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego na terenie szkoły.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji.

4. ORGANIZACJĄ WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO ZAJMUJĄ SIĘ PEDAGOG SZKOLNY ORAZ WYCHOWAWCY KLAS

Osoby współuczestniczące w realizacji WSDZ:

- Nauczyciel biblioteki
- Nauczyciele
- Pielęgniarka szkolna
- Instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery zawodowej (PUP, PPP itp.)

5. GŁÓWNE ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO:

-
- Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia.

- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.
- Prowadzenie działalności informacyjno-doradczej.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom i ich rodzicom.
- Prowadzenie w miarę możliwości grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom.
- Pomoc i udostępnianie informacji o szkołach ponadgimnazjalnych i systemie kształcenia ustawicznego.
- Współpraca wszystkich pracowników szkoły w celu realizacji zadań.

Zadania szczegółowe:

a) W zakresie pracy z młodzieżą:

- wdrażanie uczniów do samopoznania,
- kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- przełamywanie barier emocjonalnych,
- wyrabianie szacunku dla samego siebie,
- planowanie własnego rozwoju,
- konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- zdobycie umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy,
- zdobycie umiejętności pozytywnej autoprezentacji,
- zdobycie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy,
- poznanie lokalnego rynku pracy,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu,
- rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).

b) W zakresie pracy z rodzicami:

- podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi,
- doskonalenie umiejętności wychowawczych,
- wypracowanie form wspierania uczniów wyborze ich dalszej drogi życiowej.

c) W zakresie współpracy z nauczycielami:

- uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej,
- lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy,
- nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

6. METODY I FORMY PRACY WSDZ

- Zajęcia warsztatowe, informacyjne, prelekcje.
- Lekcje wychowawcze.
- Rozmowy i dyskusje.
- Praca z Internetem.
- Praca z informatorami: o zawodach, szkołach ponadgimnazjalnych.
- Spotkania z przedstawicielami różnych szkół i zawodów (spotkania, wycieczki do zakładów pracy).
- Uczestniczenie w drzwiach otwartych szkół.
- Powiązanie treści programowych przedmiotu ze światem zawodów.
- Poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie edukacyjno – zawodowym.
- Przygotowanie gazetek informacyjnych, tworzenie bazy informacyjnej w bibliotece szkolnej.
- Uczestnictwo w Targach Edukacyjnych.

7. EFEKTY Z DZIAŁALNOŚCI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

- Uczniowie znają siebie, swoje mocne strony, cechy psychiczne (osobowość).
- Uczniowie zdobędą informacje o różnych zawodach.
- Uczniowie będą lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy.
- Poznają środowisko pracy, zadania i czynności związane z wykonywanymi zawodami.
- Zdobędą wiedzę na temat wykonywanych zawodów, używanych narzędzi pracy, predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.
- Poznają rynek pracy.
- Uczniowie potrafią efektywnie komunikować się ze sobą.
- Uczniowie zdobędą umiejętność komunikowania się z ludźmi (przedstawicielami różnych zawodów).
- Uczniowie potrafią prezentować siebie jako wykonawcy określonego zawodu.
- Uczniowie potrafią zaprezentować swoje umiejętności.
- Uczniowie rozpoznają swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności.
- Uczniowie łatwiej podejmują decyzje o dalszym kształceniu.
- Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego – typach i rodzajach szkół.
- Uczniowie posiadają informacje o zasadach rekrutacji do poszczególnych typów szkół.

- Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych np. przystosowanie się do nowych warunków pracy.
- Uczniowie będą dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy.
- Rodzice uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej.
- Rodzice uzyskają rzetelną informację o rynku pracy, o możliwości kształcenia młodzieży gimnazjalnej.
- Uzyskanie przez rodziców indywidualnych porad zawodowych.

8. ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI:

FORMY REALIZACJI	OBSZAR	OSOBY
	DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNE
Informacje o szkołach i zawodach, gromadzenie czasopism, poradników i informatorów.	Klasy I – III	Wychowawcy, pedagog, nauczyciel biblioteki
Uczestnictwo w dniach otwartych szkół ponadgimnazjalnych.	Klasy III	Pedagog, wychowawcy
Przedstawienie oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych.	Klasy III, rodzice	Pedagog, wychowawcy
Kierowanie uczniów z problemem zdrowotnym do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Klasy III	Pedagog, wychowawcy
Zajęcia zawodoznawcze.	Klasy I – III	Pedagog, specjaliści PPP
Indywidualne konsultacje.	Klasy III, rodzice	Pedagog, wychowawcy, specjaliści PPP
Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych.	Klasy I – III	Wychowawcy
Zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.	Klasa III, rodzice	Pedagog, wychowawcy
Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych.	Klasa III	Nauczyciele informatyki i języka polskiego, pedagog

Gromadzenie i aktualizacja informacji z zakresu doradztwa.	Klasy I – III	Nauczyciel biblioteki
Funkcjonowanie rynku pracy, mechanizmy rynku pracy, bezrobocie.	Klasy I-III	Nauczyciele wiedzy o społeczeństwie
Zajęcia warsztatowe: Obraz siebie, moje mocne strony. Umiejętności i zdolności. Zainteresowania.	Klasa I	Pedagog
Zajęcia warsztatowe: Predyspozycje zawodowe. Osobowość a wybór zawodu. Poznajemy zawody.	Klasa II	Pedagog
Zajęcia warsztatowe: Struktura szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Oferta edukacyjna – miasta, powiatu, województwa. Zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych. Elektroniczny system naboru. Psychologia społeczna – autoprezentacja.	Klasa III	Pedagog